

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก

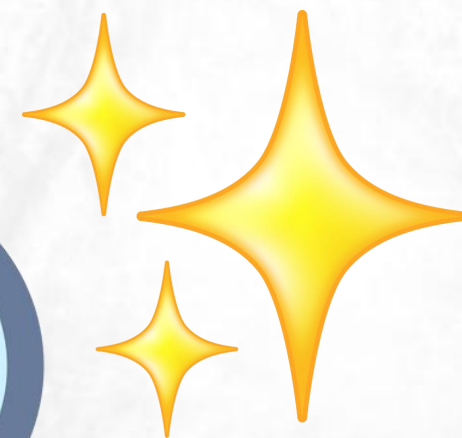
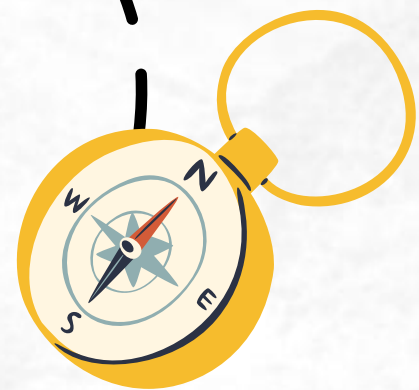
ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

สมบัติโบราณใน

หีบปริศนา

วิธี

เล่น

เกม

ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม
สุ่มจับสิ่งของจากหีบ แล้วทายว่า

สิ่งนี้คืออะไร

ทำมาจากอะไร

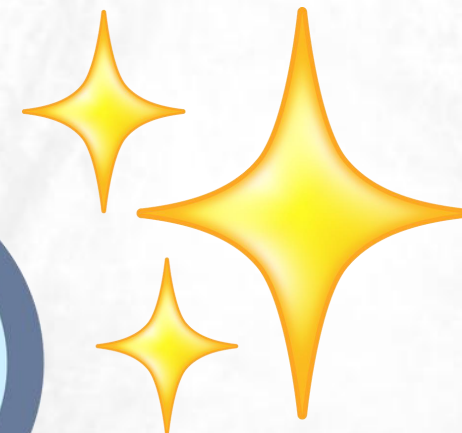
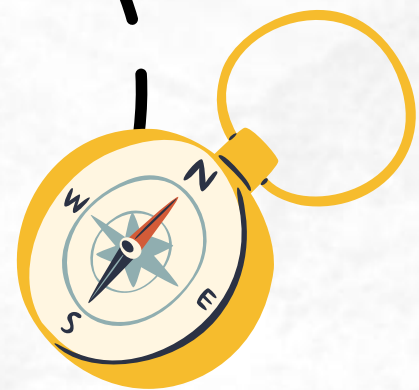
ใช้ทำอะไรในอดีต

สมบัติโบราณใน

หีบปริศนา

อุตสาหกรรม

สังคโลก

แห่งสุโขทัย

จาน

พาน

ตุ๊กตารูปคน

ไห

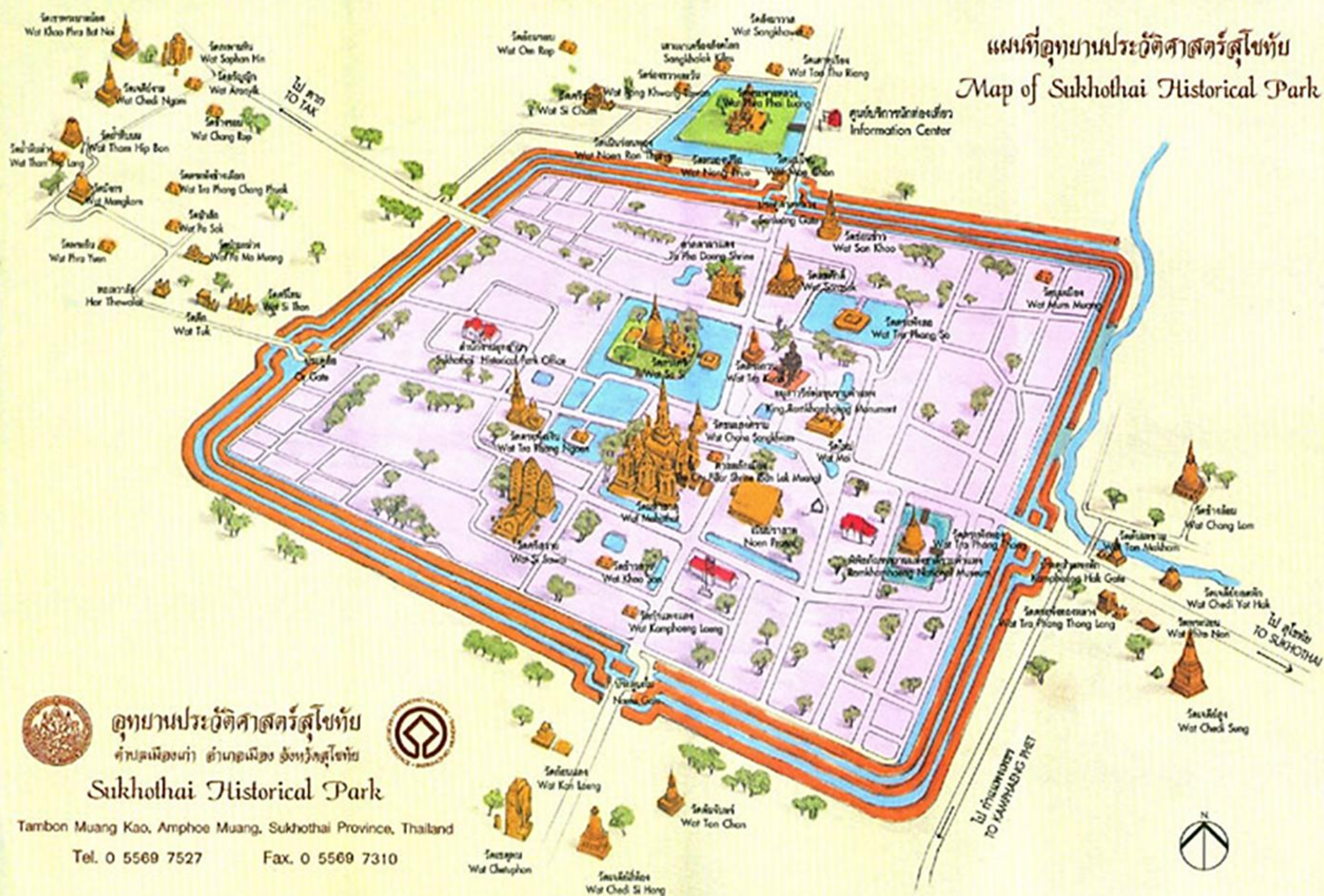

มังกร

เล่าเรื่อง
เครื่องสังคโลก

แผนที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
Map of Sukhothai Historical Park

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

Sukhothai Historical Park

Tambon Muang Kao, Amphoe Muang, Sukhothai Province, Thailand

Tel. 0 5569 7527

Fax. 0 5569 7310

ไป ทางเหนือ
TO KAMPHANG PHET

คำถามชวนคิด

สินค้าอุตสาหกรรม vs สินค้าเกษตร
อะไรทำกำไรดีกว่ากัน เพราะอะไร

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เครื่องสังคโลก | ย้อนรอยวิทย์

เผยแพร่โดย : องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

เผยแพร่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=lvYtE๔NU๘yM>

เครื่องสังคโลก

ชื่อนี้มีที่มา !

“เมืองศรีสุขนาลัย”

- เมืองลูกหลวงสุโขทัย
- แหล่งผลิตส่งออกสังคโลก

“เมืองสวรรคโลก”

ความขัดแย้งภายในของจีนส่งผลดีต่อสุโขทัย

ตลาดที่ต้องเครื่องสังคโลก

ญี่ปุ่น

ฟิลิปปินส์

เกาะบอร์เนียว

สุมาตรา

เมียนมา

ลาว

ไทย

กัมพูชา

เวียดนาม

สุโขทัย

อยุธยา

อยุธยาผู้ได้ประโยชน์จากการค้าเครื่องสังคโลก

ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการค้าเครื่องสังคโลกไปยังดินแดนต่าง ๆ นั้นก็คืออยุธยา ซึ่งจากหลักฐานโบราณคดีพบว่าเรือสำเภาที่อับปางทั้งอ่าวไทย และฟิลิปปินส์ พบว่าเป็นลักษณะเรือสำเภาจีนที่อยุธยาใช้

● สถานที่ที่พบเครื่องสังคโลก

ญี่ปุ่น

เมียนมา

ลาว

เวียดนาม
กัมพูชา

ไทย

ฟิลิปปินส์

สุมาตรา

เกาะบอร์เนียว

โลโก้สังคโลกสุโขทัย

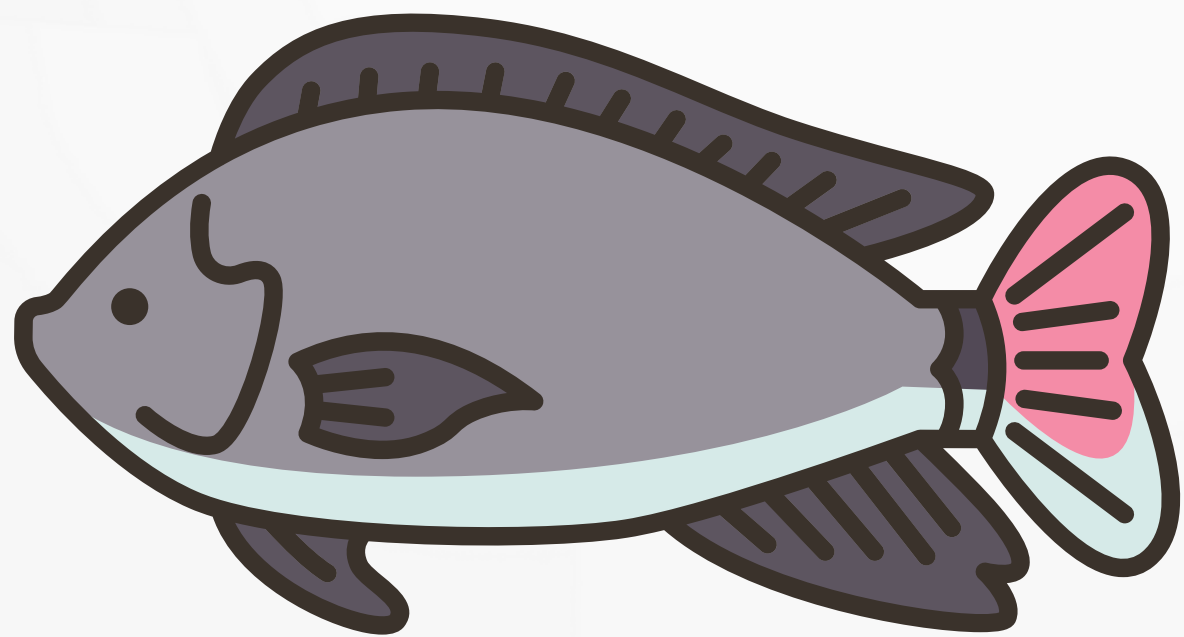

เครื่องเคลือบสังคโลก

ลวดลายที่ปรากฏในถ้วยชามสังคโลก เป็นลวดลายเฉพาะ ที่พบมากในงาน ชาม ได้แก่ รูปปลา กงจักร ดอกไม้ โดยเฉพาะรูปปลา สันนิษฐานว่าเป็นปลากาเพราะในชามสังคโลก ใบหนึ่งมีอักษรลายสี่อไท เขียนบอกชื่อปลาไว้ว่า “แม่ปลากา” อยู่ใต้ตัวปลา ปลากาเป็นปลาน้ำจืดชนิดหนึ่งมีมากในแม่น้ำยม

ลายปลา

ลายดอกบัว

ลายดอก

เบญจมาศ

ลายดอกพิกุล

ลายนกกายง ข

● โบราณสถานเตาเผาทุเรียงผลิตเครื่องสังคโลก

เตापาน

เตาเวียงกาหลง

เตาสันกำแพง

เตาเวียงบัว

เตาบ้านบ่อสวก

เตาศรีสังขาลัย

เตาสโขทัย

บ้านเตาไห

เตาแม่ น้ำน้อย

เตาบ้านบางปูน

อ่าวมะตะมะ

ไปอินเดีย/อาหรับ

อ่าวไทย

ไปหมู่เกาะอินโดนีเซีย/ฟิลิปปินส์

เตาทุเรียงสามารถผลิตอะไรได้บ้าง

จาน

จานดินเผาเขียนลายเป็นรูปปลา
และพรรณพฤกษา ผลิตจากเตา
เมืองเก่าสุโขทัย อำเภอเมือง
สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

โคมไฟ

เตาทุเรียงสามารถผลิตอะไรได้บ้าง

โคมไฟดินเผาเนื้อแกร่ง เคลือบสีขาว
ฉลุลายเป็นร่องให้แสงส่องสว่าง
นิยมใช้สมัยสุโขทัยเพื่อเป็นตะเกียง
ผลิตจากเตาบ้านเกาะน้อย
เมืองศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ส่วนยอดเจดีย์

เตาทุเรียงสามารถผลิตอะไรได้บ้าง

ส่วนยอดของเจดีย์ทำจากดินเผาเคลือบ ประกอบด้วย ชุ่มจระนำทั้ง ๔ ด้าน ประดับครุฑที่มุมระหว่างชุ่มจระนำผลิตจากเตาเมืองเก่าสุโขทัย อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

มกร

เตาทุเรียงสามารถผลิตอะไรได้บ้าง

เป็นสัตว์ผสมจินตนาการ ส่วนบนมีหัวและลำตัวเหมือนสัตว์บก ส่วนล่างมีลักษณะคล้ายสัตว์น้ำ มีความเชื่อว่าจะช่วยปกป้องศาสนสถาน ผลิตจากเตาป่าย่างเมืองศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

เตาทุเรียงสามารถผลิตอะไรได้บ้าง

^๗ ตุ๊กตารูปคนดินเผาเคลือบ มีตุ๊กตารูปคนในท่าทางต่าง ๆ แสดงถึงวิถีชีวิตของคนสุโขทัย เช่นการเล่นต่อสู้อัน เลี้ยงไก่ เลี้ยงช้าง ผลิตจากเตาป่ายาง เมืองศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

๗ ตุ๊กตารูปคน

เตาทุเรียงสามารถผลิตอะไรได้บ้าง

พาน

พานดินเผาเนื้อแกร่งชุด
รองลายพรรณพฤกษาผลิต
จากเตาเมืองศรีสัชชนาลัย
จังหวัดสุโขทัย

ปิดกิจการเครื่องสังคโลก

เนื่องจากสงครามพม่ากับอยุธยา และ
แหล่งผลิตใหญ่แห่งใหม่ คือเตาแม่น้ำน้อย
จังหวัดสิงห์บุรี ที่มีเตาขนาดใหญ่สามารถ
ผลิตเครื่องปั้นดินเผาได้จำนวนมากและ
อยู่ใกล้เส้นทางออกสู่ทะเลมากกว่าทำให้
กิจการสังคโลกซบเซาและปิดกิจการ
ไปช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ ๒๒

-
- เตาศรีชันาลัย
  - เตาสุโขทัย
  - เตาแม่น้ำน้อย

คำถามชวนคิด

ถ้านักเรียนเป็นช่างปั้นสังคโลกยุคนี้
จะทำยังไงให้คนรุ่นใหม่กลับมาใช้

คำขวัญ

ให้นักเรียนวาดภาพระบายสี
เครื่องสังคโลกในแบบของตนเอง

นำเสนอ พร้อมตั้งราคา

โคมไฟสังคโลก

เคสโทรศัพท์

ลายแกะสลักสิ่งมีชีวิต

กระติกน้ำ

ลายเคลือบสีเงินสีรุ้ง

สรุปบทเรียน

“เล่าเรื่องเครื่องสังคโลก”

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ท่องเที่ยวสุโขทัย ดินแดนมรดกโลก

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

